

Havana Karavano

KONGRESA KURIERO DE LA 95-A UNIVERSALA KONGRESO

N-ro 4

Ĵaŭdo, 22-a de julio 2010

UK priraportata en kuba gazetaro

La kuba gazetaro dediĉas spacon al la kongreso de esperantistoj, kiuj venintaj el pluraj landoj volas ne nur debati pri Esperantaj temoj sed ankaŭ konatiĝi kun la gastiganta lando.

La Nacia Agentejo de Informado kaj Radio Havano elstarigis la principojn de solidareco, frateco kaj respekto al diverseco, kion Esperanto promocias en mondo kun malaperantaj lingvoj.

La paroloj de Fernando Rojas Gutiérrez, vicministro de kulturo, rilataj al la apogo de la kuba registaro al kultura diverseco, estas notitaj kun la omaĝo de la esperantistoj al la 92-a naskiĝdatreveno de Nelson Mandela.

La junulara tagĵurnalo *Juventud Rebelde* komentis pri la gazetara rondo, kie Barbara Pietrzak, ĝenerala sekretario de UEA, informis pri la temo de la kongreso. Estas anoncigitaj ankaŭ la okazigo de infankongreseto kaj la novaj elektoj de UEA.

En la internacia medio, la ĉina gazetaro rete anoncis la okazigon en Havano por la dua fojo de UK de Esperanto. Post dudek jaroj Kubo bonvenigas nun la 95-an ĉefan eventon de la Esperanta komunumo.

Norberto Díaz Guevara, KN 58

Ekskurso al okulkliniko

Sub gvido de s-ro Reinaldo Diégues, sepkapa grupo el Aŭstrio, Brazilo, Pollando kaj Rusio vizitis okulklinikon Ramón Pando Ferrer, kie la direktoro d-ro Reinaldo Rios Caso bonvenigis ilin. Post mallonga salutado li gvidis ilin tra la neŭroftalmologia diagnozcentro, kie ili povis admiri la plej modernajn elektronikajn kaj laserajn diagnoz-aparatojn. Krome ili povis spekti filmeton pri katarakt-operacio. Sekve ili estis varme akceptitaj en kvazaŭhotelo por eksterlandaj pacientoj, ekde la jaro 2005 enkadre de "Misio Milagro". La tre afabla direktorino, s-ino Irma Oramas Capote, montris la domon kaj informis pri ties historio en plej amika etoso.

Ernst Quietensky, KN 461

Interreto funkcias!

La Interreta konekto en la kongresejo paneis pro teknikaj problemoj, sed ili nun estas solvitaj. Por konektiĝi necesas Vindozo kaj Internet Explorer. Ĉiuj aliaj navigiloj estas blokataj. La krosilo devas esti preparita por aŭtomata konekto.

Nova arbo okaze de la kongreso

Neantaŭanoncita ero en la kongresa programo estis planto de arbo ĵaŭdon je la 9-a horo matene okaze de la UK en la Ekologia Parko Monte Barreto, post piediro de la hotelo Tritón kaj antaŭ busa transporto al la kongresejo.

Kongresanoj atentu:

Estas strikte malpermesite glui afiŝojn sur la muroj kaj pordoj de la kongresejo!

Aŭtoraj Duonhoroj

Eddy Raats

Naskiĝis kvar jarojn antaŭ la dua mondmilito en la flandra regiono de Belgio. Dum sia infaneco li suferis nekredablajn travivaĵojn, kiun li rakontas en sia aŭtobiografio *La longa vojaĝo*. La vojaĝo eble finiĝis, sed la sorto denove frapis lin, kion ni supozeble malkovros en aperonta *Post pluvo, pluvego*.

Ĵaŭdo 15h00-15h30

HORI Jasuo

HORI Jasuo ne nur prelegvojaĝas, muzikas, estraranas, movadumas, sed ankaŭ verkadas. Se vi ankoraŭ ne malkovris liajn tre interesajn kronikojn pri Japanio kaj pri la nuntempa vivo, nepre venu al la libroservo por korekti tiun mankon.

Ĵaŭdo 15h30-16h00

Novaj aliĝoj

- 953 S-ro Josef Trojan, Ĉeĥio
954 S-ro Jean-Dominique, Francio
955 S-ro Đivo Pulitika, Kroatio
956 S-ro Rafael Despradel Hernández, Dominika Resp.
957 S-ro Oscar Asensio, Kubo
958 S-ino Zaira Bastos Pinheiro, Brazilo,
zairabp@gmail.com
959 S-ino Florença Bastos Pinheiro, Brazilo
960 S-ro Raimundo Gomes, Brazilo
961 S-ino Jaynira Lodes Gomes, Brazilo
962 S-ino Marta Mariana Les Hernández, Kubo
963 S-ro Roberto García, Kubo
964 S-ro Guillermo Antonio Ochoa Pacheco, Kubo
965 S-ino Hilda Ibañez Aguirre, Kubo
966 S-ro Pedro Esteban Pimentel Sedeño, Kubo
967 S-ro Valodia Hernández Blanco, Kubo
968 S-ro Emigdio Menéndez Rubio, Kubo
969 S-ro Jorge Luis González Santillán, Kubo
970 S-ro Alexis Otero Castellon, Kubo,
zunzun@gmx.ch
971 S-ro Roldán Dik Ramirez González
972 S-ino Dina Lukjanec, Kazaĥio
973 S-ro Ilja Lukjanec, Kazaĥio
974 S-ino Leonora Torres, Meksiko,
nonisima2002@yahoo.com.mx
975 S-ino Leonora Adriana González Torres,
Meksiko, mellamanlola@gmail.com
976 S-ro Ulf Beling, Germanio, espodespo@gmx.de
977 S-ro Brandon Sowers, bdsowers@ucdavis.edu
978 S-ro Melanija Grgić, Kroatio, mel.grgic@vip.hr
979 S-ro Pedro E. Pimentel Sedeño, Kubo
980 S-ro Noel Gonzáles Fernández, Kubo
981 S-ro Draško Bjelica, Serbio,
drosko.bjelica@gmail.com
982 S-ino KATO Nobuko, Japanio
983 S-ro Rodolfo Bladimir Brizuela Brizuela, Kubo
984 S-ro Paolo Scotti, Italio, info@yuvi.net
985 S-ino Silvia Emilia Rottenberg, Argentino,
silviarott@yahoo.com.ar
986 S-ino Nuri Puerta Cusi, Hispanio
987 S-ro José R. Mederos Pedroso, Kubo
988 S-ro Georgo Handzlik, Pollando,
j.handzlik@kleks.pl
989 S-ino JO Younhee, Germanio
990 S-ino Jenilda Dias Alencar, Brazilo
991 S-ino Gemma Turone, Italio
992 S-ro Rasmus Høyrup, Danio,
rastamus@gmail.com
993 S-ino Karina Bredelle, Danio,
karina.lala@gmail.com
994 S-ro Gregorio Nacu, Kanado,
gregorionacu@me.com
995 S-ro Marino Portal Gonzáles, Kubo
996 S-ino SUGIMURA Naomi, Japanio
997 S-ro SUGIMURA Hino, Japanio
998 S-ro SUGIMURA Akihiro, Japanio
999 S-ro KADOYA Minami, Japanio
1000 Kiu estos nia mila kongresano?

Programaj anoncoj

Demandoj al la Akademio

En la publika kunsido de la Akademio de Esperanto (vendredon je 12h15, Hodler), la ĉeestantaj akademianoj respondos prilingvajn demandojn. Se vi volas klarigon pri iu aspekto de la lingvo, prezentu vian demandon en skriba formo, aŭ per mesaĝo sur la rendevua tabulo al Brian Moon (KN 242), aŭ surloke en salono Hodler.

Kio estas la celo de la vivo?

Jen granda temo, kiu meritas grandan diskuton! Venu pretaj por partopreni en la debato dum la publika kunveno de la ateistoj, ĵaŭdon posttagmeze, 15h30-16h30 en salono Canuto.

Anna Löwenstein, KN 849

Kuba Mozaiko en la koncertkafejo

UNUA PARTO

12h00-13h00 Spektaklo *Esperanto por ĉiam*
(Georgina Almanza)

DUA PARTO

14h00-14h20 Pianisto Joel Romero
14h20-14h45 Speciala koncerto de Voĉensemblo
"Vokal Universo"

TRIA PARTO

14h45-15h45 Danckurso 4
15h45-16h00 Paŭzo
16h00-16h20 Batás-tamburoj (Margarita Díaz);
folkloro dancado
15h40-16h00 Pianisto Joel Romero
16h00-16h30 Trovadoro Hector Jiménez; kantistinoj
Miriam Casals kaj Daimi Doval
16h30-17h00 Moda parado kaj prezentado de
korpornamajoj el la artistino Apanaĉe
17h00-18h00 Voĉensemblo "Vokal Universo"

Ĵaŭdo 22 julio, Magnani

Transporto por la vesperaj arangoj ekster la kongresejo

ĴAŬDO

(Canto General – Teatro Nacional)

Ekiro de la kongresejo: 19h15

Reveno al la hoteloj:
je la fino de la prezentado

La nova Estraro respondis

Kvindeko da interesitaj gekongresanoj povis “intervjui” la novan Estraron de UEA jam en la mateno de la unua tago, kiam ĝi ekoficis. Ĉeestis prezidanto Probal Dasgupta, vicprezidanto Claude Nourmont (edukado, kulturo, kongresoj), ĝenerala sekretario Barbara Pietrzak (informado), Maritza Gutiérrez (landa kaj regiona agado), kaj Amri Wandel (scienca kaj faka agado). En la UK ne partprenas estraranoj Loes Demmendaal (financo kaj administrado) aŭ Stefano Keller (eksteraj rilatoj).

Unue la estraranoj prezentis siajn planojn, kiujn karakterizas kontinueco, ĉar plimulto de ili laboris jam en la antaŭa periodo, kaj ankaŭ la novaj estis proksime ligitaj kun siaj agadkampoj kiel komisionanoj kaj estraranoj en iu pli frua periodo. La demandoj, kiuj leviĝas en ĉi-speca aranĝo, nature estas spontanaj kaj hazardaj laŭ la interesiĝo de ĉeestantoj. Ĉi-foje multan atenton ricevis la problemo kunlaborigi en monda skalo la gvidantojn de landaj asocioj kaj la manko de komisiono por kunordigi la agadon en Eŭropo simile al la jam tradiciaj komisionoj por aliaj mondopartoj.

Al la demando, ĉu la Estraro reagis al la lastatempa diskuto pri la revuo *Esperanto*, prezidanto Dasgupta respondis, ke la malnova Estraro transdonis al la posta la taskon revizii la principaron pri la redaktoropolitiko de la revuo, kaj retiris la nunan kontrakton kun Stano Marcek, redaktoro ekde 2002. Baldaŭ estos anoncita konkurso, en kiu ankaŭ aliaj povos kandidatiĝi por redaktoreco ekde 2011. Laŭ Edvige Tantin Ackermann la malnova Estraro ne estus devinta preni tiun decidon sed lasi ĝin al la posta. Ĝenerala sekretario Pietrzak klarigis, ke estis nature, ke la malnova Estraro eltiris la konkludojn el la longdaŭra diskuto, kiu okazis dum ĝia oficperiodo kaj ankaŭ ene de la Estraro mem.

La tuta 1,5-hora programero estis registrita por la Reta Kinejo de UEA.

Osmo Buller (KN 75)

Spiritisma Asocio F. V. Lorenz

Kortuŝa kunveno organizita de Spirita Eldona Societo F. V. Lorenz de Brazilo okazis mardon en salono Lapenna. Spiritismo ekde kristana vidpunkto estas interesa afero. Vere la bonege enkondukita aranĝo flanke de la senlacaj societaj laborantoj João Silva dos Santos (KN 503) kaj Robinson Mattos (KN187) kaj de la preleganto, prof. Alfredo Durán, postulis nin, en frateca kunveno sub protekto de Jesuo la Kristo, starigi la homan bonaĵon. Honorigis la prelegon la ĉeesto de la elstara konsilanto de spiritismo en Kubo, kiu per salutmesaĝo deziris sukcesan renkontiĝon en Havano. La ĉeestantaro sciis ke en la urbo Kolón, provinco Matanzas, Kubo dum la jaro 1916 estis vigla grupo de esperantistoj, gvidata de s-ro Manuel Castillo, kiuj disvastigis spiritismon pere de sia internacia lingvo. Fine de la prelego okazis lotumo-donaco de diversaj materialoj de la eldonejo, ankaŭ Almanako Lorenz 2010.

José Luis Montes de Oca, KN 902

Amerika Komisiono

Prezentiĝis bonaj novaĵoj ricevitaj el diversaj landoj de Ameriko. Martin Schäffer salutis kaj bonvenigis la partoprenintojn de la ILEI-seminario en Matanzas. Indas menciigi ke ilia partopreno okazis danke al ricevita stipendio, kiun ricevis homoj el Bolivio, Peruo, Ekvadoro, Nikaragvo, Dominika Respubliko, Venezuelo kaj Meksiko. Okazis diskutoj pri pasintaj spertoj kaj pri planoj por la estonteco inter tiuj ĉi kaj kongresanoj el aliaj amerikaj landoj. Inter la planoj estas vojaĝo tra Latinameriko de Anneleen Nys el Belgio (KN 882) por informadi pri Esperanto kaj instrui ĝin (eblas sekvi ŝian vojaĝon ĉe annelunake.ipernity.com). Aliaj temoj estis prizorgado de interretaj paĝoj kaj tradukado de tekstoj al indiĝenaj lingvoj.

Daniel Moreno, KN 88

Kongresa Temo

En la marda kunsido pri la kongresa temo oni pli detale pritraktis ĝin per dividiĝo en tri grupojn. Unu koncentriĝis pri la Esperanto-movado kaj kiel ĝi ebligas aliron al aliaj kulturoj, ekzemple per gastigado; tamen utilis interkultura trejnado. Alia diskutis tion kion UEA povus proponi al Unesko por atingi komprenemon inter kulturoj, ekzemple serion de informiloj (surrete) en kiuj diversaj homoj klarigus pri siaj propraj kulturoj, tiel forigante stereotipojn. Lasta – kaj tre vigla – grupo aliris la teoriajn aspektojn de la temo, cerbumante pri la signifo de kulturo kaj kigrade eblas interkomprenigi kulturojn.

En la lasta kunveno en jaŭdo (10h15-11h45, Hodler) ni esperas atingi pli precizajn konkludojn.

Geoffrey Greatrex, KN 595

Tago de la Lernejo

La seshora programo de la Tago de la Lernejo estis densa kaj riĉa, kun 16 prezentaĵoj kiuj transgamis ĉiujn kontinentojn. Sub la temo “La plezuro de lernado kaj instruado”, la tago disvolviĝis laŭ tri subtemoj: “Ludoj”, “Instruado” kaj “Projektoj”. Sub “Ludoj” parolis pri rolludoj Stefan MacGill, pri interkulturaj ludoj Radojica Petrović, kaj pri kartludo por instrui lingvan diversecon François Lo Jacomo. Sub “Instruado” Renato Corsetti parolis pri la rolo de legado, Josef Šemer pri instru-ekzercoj, Julián Hernández pri paroligspronaj ekzercoj, Stano Marček pri rektmetodaj instruiloj, Gonzalo Collantes pri instruspertoj en Brazilo kaj Kubo, HORI Jasuo el Japanio pri Esperanto-Sumoo, kaj Héctor Jiménez Batista pri lingva talento kaj profesia kompetenteco. Finis tiun temblokon Sylvain Lelarge pri senseĝa instruado, kiu efektive elseĝigis la sepdekon da tiumomente partoprenantaj homoj. Pro tio la korelativa danco supozeble traigos la mondon.

Sub “Projektoj” Katalin Kováts raportis evoluojn ĉe edukado.net, Jenny Bishop pri aŭstralia projekto, Geoffrey Greatrex pri la brita projekto *Springboard*, kaj Elisabeth Barbay pri FRINGOJ.

Oni disdonis diplomojn al la kursanoj de la instruistotrejna seminario dum la 43-a Konferenco de ILEI.

La buntan tagon fermis alparoloj de la prezidantoj de ILEI kaj UEA, kiuj inkluzivis dankojn al la prezentintoj kaj al la kunordiginto, Aurora Bute.

Stefan MacGill, KN 622

Elimino de analfabeteco en Kubo

La Kuba Prelego de Maritza Gutiérrez temis pri la kuba alfabetiga programo nomata *Yo, sí puedo* (Jes, mi povas), kiu estas uzata en pluraj landoj por alfabetigo de personoj ene de la komunumo kaj en siaj propraj gepatraj lingvoj. Tia programo jam efektiviĝis la forigon de analfabeteco en Venezuelo kaj Bolivio.

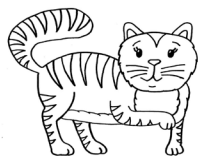
Miguel B. Vianna, KN 595

Saniĝo per spiritaj fortoj

En la prelego "Saniĝo per spiritaj fortoj laŭ la instruo de Bruno Gröning", d-ino med. E. Bükler prezentis dokumentojn pri du saniĝoj: unue de malbona aŭdkapablo kaj due de ostoporozo. Detlef Meier raportis pri sia saniĝo de perturboj de la manĝokutimoj. Helpe de la instruo de Bruno Gröning li povis eviti la antaŭtempnan pensiuliĝon en la aĝo de nur 31 jaroj. Krome oni montris, kiel ĉiu povas mem akcepti la spiritan sanigoforton. La lasta ĉi-tema prelego okazos vendredon je 16h30 en salono Broccatelli.

Detlef Meier, KN 499

Kvindeko da homoj pri katoj

La kunsidon de Esperantista Kat-amikaro malfermis demando, "Ĉu vi vidis katojn en Havano?". Ĝi kondukis al diskuto pri ebla solvo por la kata troloĝateco. Kiel

ebla solvo estis menciita kastrado, sed prefere ne operacii la katon post ĝia 6-a vivmonato.

La viglan kunsidon, kiun ĉeestis preskau kvindeko da katemuloj, gvidis Francisco L. Veuthey (KN 87). Clay Magalhães (KN 73) montris projekciaĵon de nun presata kolora numero de *Folioj de Kat-amikaro*, la organeto de la Rondo. Veuthey legis el ĝi i.a. pri Casper, kato el meza Anglio, kiu regule "malaperis" por meminiacie preni buson. Ana Montesinos, kiu ankaŭ vivas en Anglio, sugestas utiligi katojn por instrui la komparativon kaj superlativon: "Tiu ĉi kato estas pli bela ol tiu alia", sed "Mia katino estas la plej bela el ĉiuj, kompreneble!"

Francisco L. Veuthey (KN 87)

Teatraĵo Almanza

Sub la titolo *Esperanto por ĉiam* la renoma kuba aktorino Georgina Almanza per kantoj, verva deklamado de klasikaj poemoj (i.a. "La vojo"), kaj rakontado de absurdaj anekdotoj prilumis por la ĉ. 80-kapa aŭskultantaro la esencon de la vivo mem. La publiko arde aprezis la profesian prezentadon.

Tomas Jansson, KN 228

Fervojistoj

Dimanĉon posttagmeze eŭropanoj partoprenis la kunvenon de la fervojistoj. S-ino Sylviane Lafargue, vicprezidanto de Internacia Fervojista Esperanto-Federacio (IFEFF), legis la raporton de István Gulyás, kiu pro malsano ne povis flugi al Kubo. Poste ŝi raportetis pri la lasta IFEFF-kongreso okazinta en Sofio dum majo. Sekvis kelkaj neformalaj diskutoj.

Sylviane Lafargue, KN 143

DONACKUPONO 33 CUC

UEA anoncas, ke la valoro de la libroserva donackupono por kubanaj gekongresanoj estas 33 CUC. La kubanoj povas uzi ĝin kiel pagilon por aĉeti librojn, diskojn k.a. varojn en la libroservo. Oni ne povas ŝanĝi la kuponon al mono. Ankaŭ eventualan neuzitan parton de la sumo oni ne ricevas kiel monon (t.e. se la aĉetaĵoj valoras malpli ol 33 CUC).

UEA elkore dankas al ĉiuj, kiuj kontribuis al la kampanjo "Libroj por Kubo", tiel ebligante tiun ĉi solidaran donacon!

Faka Forumo

José Antonio Vergara klarigis ampekse la aktualan situacion de faka agado en la movado. Ĉiuj partoprenantoj pridiskutis la aferon. S-ro Wandel el Israelo enkondukis la temon pere de kelkaj ekzemploj. La partoprenantoj konkludis ampleksigi kaj profundigi en la diversajn fakojn.

Roberto Torres, KN 766

Kimono: japana artaĵo

Komence de tiu ĉi japana ero de la Kleriga Lundo, en salono Canuto kun kvardeko da partoprenantoj, la gvidanto unue prezentis la historion de la kimono.

Due prezentiĝis kelkaj modelistinoj kaj modelistoj en nuntempaj kimomoj, de ceremoniaj formalaj pompaj ĝis leĝeraj ĉiutagaj. La prezo de fraŭlina kompleto *hurisode*, minimume 3000 eŭroj, surprizis la publikon.

Trie vestis per *yukata*, somera leĝera kimono-tipa vestaĵo, la publiko. Ne nur virinoj sed ankaŭ multaj viroj spertis la vestiĝon, kaj la ĝenerala intereso de la publiko estis grandega.

KIKUSIMA Kazuko, KN 144

Blinduloj

Mardon je 10h00 okazis renkontiĝo inter blindaj esperantistoj kaj kubaj blinduloj. Ni vizitis la kulturan centron de ANCI (nacia asocio por blinduloj kaj malfortvidantoj). Tie estas centrala biblioteko por blinduloj, kun diversaj servoj por ili. Ni vizitis ankaŭ la brajlan eldonejon, kie kubanoj montris al ni la procezon por eldoni librojn. Poste la prezidanto de ANCI donis al ni informojn pri historio, laboro, atingoj kaj malatingoj de tiu asocio, kaj okazis interesa interŝanĝo.

Niurka Alonso, KN 207

IKU pri lingvaj rajtoj

La prelego de d-ro Kadoja Hidenori pri lingvaj rajtoj en rilato kun Esperanto estigis tutan aron da pripensindaj demandoj ne nur pri la temo mem, sed ankaŭ pri la lingvouzo kaj la aliro de esperantistoj al pli internacia kaj simpla lingvaĵo. Foje iuj el la pensoj esprimitaj en la prelego respuguliĝis ia skematismo mensa kiu povas esti iel malfacile komprenebla. Tamen, la tuta prezentado kaj ties sekva prikomentado atestis pri alta nivelo enhava kaj riĉa, funda kaj matura engaĝiĝo en la lingvo.

Juan Lázaro Besada Toledo, KN 722